

نگاره

پیروزی در غبار جنگ

فریدون صالحیان

● رهبران و هواداران حزب «عدالت و توسعه» (AKP) یکشنبه، اول نوامبر، با شنیدن نتایج دومین دوره انتخابات پارلمانی، که بیست‌وششمین دوره انتخابات آن کشور بود، در پوست خود نمی‌کنجیدند. سخنرانی احساساسی «احمد داووداوغلو»، نخست‌وزیر ترکیه در زادگاهش قونیه برای هواداران ایراد کرد، نقطه اوج این شادمانی بود. او به‌مثابه رهبران دینی، در پی آن بود تا پیروزی در انتخابات را با احساسات مذهبی عجین کند. در این دوره، نتایجی رقم خورد که کمتر کسی انتظار آن را داشت؛ عرصه‌ای که در آن حزب عدالت و توسعه با کسب بیش از ۴۹ درصد آرا و راهیابی ۳۱۶ نماینده به مجلس، بار دیگر احیا شد و توانست به‌تنهایی دولت تشکیل دهد. نتیجه‌ای که با نتایج آرای کسب‌شده در ماه ژوئن، زمین تا آسمان تفاوت داشته و حتی تمام نظرسنجی‌های انجام‌شده در پنج ماه اخیر، حاکی از تفاوت دو الی سه درصدی آرا با دوره قبل را پیش‌بینی کرده و هیچ نظرسنجی‌ای تفاوت هشت درصدی آرای حزب عدالت و توسعه را ارزیابی و پیش‌بینی نکرده بودند. اکنون پاسخ به چرایی دلایل این اتفاق می‌تواند تا اندازه‌ای شرایط حاکم بر ترکیه را روشن کند. حزب عدالت و توسعه که در انتخابات گذشته بزرگ‌ترین شکست‌خورده انتخابات لقب گرفته و هرگز زیر بار پذیرش نتیجه کابوس‌بار آن نرفت، در این مدت، تمام اعتبار و توان سیاسی، اقتصادی و نظامی خود و دولت تحت نظرش را به‌کار گرفت تا جبران مافات کند. رهبران حزب عدالت و توسعه در حقیقت با برگزاری مجدد انتخابات، تصویر بزرگ و مهمی از پیروزی را در ذهن خود تجسم کردند تا از انتضاف و قبول خواسته‌های دیگر احزاب رهایی یابند.

حزب حاکم با آغاز جنگ دو هدف را دنبال کرد: اول اینکه احساسات ملی‌گرایان ترک را به صورت سنتنی به حزب «حرکت ملی» (MHP) رای می‌دهند، تحریک و به‌سوی خود جلب‌کنند و دوم اینکه آرای حزب «دموکراتیک خلق‌ها» را (HDP) به کمتر از ۱۰ درصد تقلیل دهند.

درباره هدف اول باید یادآور شد، حزب حرکت ملی در پنج ماه اخیر به دلیل تغییرندادن سیاست‌هایش و در اتخاذ رویکردهای افراطی‌تر نتوانست برای هوادارانش برنامه قابل قبولی ارائه دهد و در مقابل پیشنهادهای ارائه‌شده، موضعی منفی اتخاذ کرد. درباره برنامه خارج‌کردن حزب دموکراتیک خلق‌ها و به کمتر از ۱۰ درصدکشاندن آرای آن در انتخابات نیز ماشین جنگ تا حدود زیادی موفق عمل کرد و عملاً شرق ترکیه درگیر جنگ با حزب کارگران کردستان شد و وضعیت این مناطق را از حالت عادی خارج و برنامه‌های حزب دموکراتیک خلق‌ها را به‌کلی مختل کرد. البته در کنار دلایل یادشده باید ناامیدی و سرخوردگی برخی از رای‌دهندگان حزب دموکراتیک خلق‌ها را که قبلاً به این حزب رای داده و به روند آشتی امید بسته بودند نیز باید اضافه کرد. همه این دلایل و شرایط، موجب شده تا شاهد ریزش سه‌درصدی آرای این حزب به نفع عدالت و توسعه باشیم.

جنگ در کنار اهداف ذکرشده، دو پیام قوی را نیز به متن جامعه فرستاد: اول اینکه شهروندان ترکیه (به‌ویژه جنوب‌شرق ترکیه) به‌شدت احساس ناامنی کردند و دوم اینکه فعالیت‌های اقتصادی که به‌نوعی وابسته به امنیت است، نیز دچار چالش و بحران شد. این وضعیت، تریس و وحشت فراوانی در میان فعالان اقتصادی حاکم شد که برای فرار از آن، از خواسته‌های سیاسی خود عقب‌نشینی کردند. به‌هردلیل، حزب عدالت و توسعه در سایه هبریی «رجب طیب اردوغان» با جنگ توانست بار دیگر کنترل سیاسی کشور را به‌دست گیرد و شرایط را به قبل از انتخابات هفتم ژوئن بازگرداند.این جنگ که برای همه خامن‌سوز و ویرانگر بود، برای حزب حاکم موفقیت بزرگی به‌ارمغان آورده است.هرچند کسب این آرا برای تشکیل حکومت کافی است، اما برای تغییر قانون اساسی، این حزب نیازمند انتلاف با دیگر احزاب است و برای رسیدن به این هدف آرای بیش از ۳۳۰ نماینده را لازم دارد که با توجه به روند حاکم و نزدیکی دو حزب عدالت و توسعه و حرکت ملی، تحقق آن دور از دسترس نیست. باید دید انتخابات اخیر که داووداوغلو در شب پیروزی از آن به‌عنوان فرصتی برای کاشتن تخم دوستی در میان مردم یاد کرد، چه نتایجی به همراه خواهد داشت. آیا ترکیه را به‌سوی افراط‌گرایی و تفرقه یا تعدیل در سیاست‌های داخلی و ترک رویکردهای ماجراجویانه در خارج پیش خواهد برد یا خیر.

آن‌طور که پیداست، شیخ میدان «الرابعه العدویه» در عصرگاه ۱۴ اگوست ۲۰۱۳ به این زودی‌ها دست از سر «عبدالفتاح السیسی»، رئیس‌جمهوری مصر و متحدان غربی و شرقی او برنخواهد داشت. نزدیک به ۶۴۰ کشته، آن‌هم به ادعای وزارت بهداشت مصر، کفایت می‌کند تا هر سفر رئیس‌جمهور نظامی مصر به خارج از کشور، متر و معیاری حاضر و آماده برای سنجش میزان پایبندی دولت میزبان به موازین حقوق بشری باشد؛ واقعیتی که این‌بار ساکن خیابان «داونینگ» لندن را زیر سخت‌ترین فشارها قرار داده است. «دیوید کامرون»، نخست‌وزیر بریتانیا، در حالی روز پنجشنبه و در نشستی چندساعته، میزبان رئیس‌جمهوری مصر بود که «جرمی کوربین»، رهبر جدید حزب «کارگر» آن کشور، دیدار اخیر این دو رهبر را نشانی از احترام‌نگذاشتن دولت محافظه‌کار بریتانیا به حقوق انسانی و دموکراتیک جهان‌شمول دانسته است.

رهبر اپوزیسیون بریتانیا البته تنها کسی نبود که نارضایتی خود را از سفر سه‌روزه السیسی اعلام کرد. صدها نفر از اعضای گروه‌های اپوزیسیون در تبعید مصری و فعالان حقوق‌بشر آن کشور روز چهارشنبه با تجمع در برابر دفتر نخست‌وزیری، خواستار دستگیری و محاکمه السیسی و آن دست از اعضای هیات همراه او شده بودند که متهم هستند کشور فرانسه را رقت‌بار عمیق‌ترین بحران حقوق بشری دوران معاصر خود کرده است. آنان با به‌ت‌داشتن تی‌شرت‌هایی زردرنگ و همراه‌داشتن پرچم‌هایی در یادبود کشته‌شدگان فاجعه میدان الریبه که از سوی دیده‌بان حقوق بشر به عنوان یکی از بزرگ‌ترین کشتارهای تاریخ معاصر معترضان در مدت فقط یک روز شناخته شده است، با سردارد شعارهایی در حمایت از «محمد مرسی» رئیس‌جمهوری

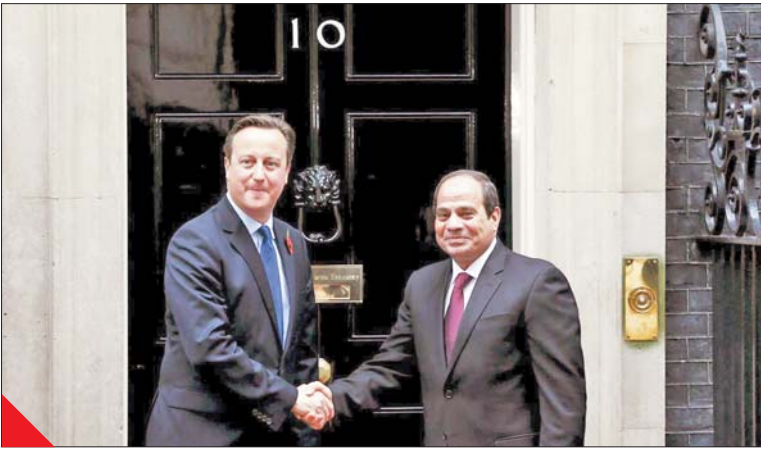
سابق و برکنارشده مصر، خاطرنشان کردند مصونیت دیپلماتیک نمی‌تواند به‌هیچ‌عنوان السیسی را از گزند خون‌خواهی معترضان به‌دور بدارد؛ اعتراضاتی که روز پس از آن و درست هم‌زمان با نشست خبری مشترک کامرون با السیسی نیز این‌بار به دلیل حضور گروهی از هواداران رئیس‌جمهوری کنونی که با شعار «همگی علیه تروریسم» گرد هم آمده بودند، با خشونت بیشتری تکرار شد. معترضان که متشکل از فعالان حقوق بشر و ضدجنگ و جمعی از هواداران محمد مرسی بودند، قصد مسدودکردن ورودی خیابان داونینگ، مقر نخست‌وزیری را داشتند که با مداخله پلیس و درگیری‌های لفظی و بعضاً فیزیکی با حامیان السیسی، پراکنده و شماری قریب به ۹ نفر از آنان بازداشت شدند.

با تمام این اوصاف، دامنه و عمق همکاری‌های اقتصادی و نظامی بریتانیا با مصر بسیار بیشتر از آن است که صرف چنین اعتراضاتی، دولت‌مردان

جهان

دیوید کامرون، با وجود فشارها، به گفت‌وگو با رئیس‌جمهوری مصر نشست

شاقول کج اتحاد

AFP

انگلیسی را از پهن‌کردن فرش قرمز ریای حاکمان نظامی مصری باز دارد. اگر دیوید کامرون اولین رهبر غربی بود که پس از انقلاب سال ۲۰۱۱ و سرنگونی «حسنی مبارک» از میدان التحرير قاهره دیدن کرد، اکنون نیز و پس از آنکه تمامی وعده‌های انقلاب رنگ باخته، خود را در جایگاه بزرگ‌ترین متحد نظامی و اقتصادی مصر نشانده است. شاهد این مدعا نیز برنامه‌های کاری گسترده هیات مصری در سفر به بریتانیاست که جدای از بحث و تبادل‌نظر درباره چگونگی افزایش تدابیر امنیتی و تعلیق پروازها از شرم‌الشیخ که پس از طرح احتمال سقوط هواپیمای روسی در مصر به دلیل بمب‌گذاری به محور گفت‌وگوهای دو طرف بدل شده، نباست در سایه دیدار با وزیر دفاع، صاحبان صنایع و برخی اعضای پارلمان بریتانیا، دیگر زمینه‌های سیاسی، امنیتی، اقتصادی، بازرگانی و آموزشی را نیز دربر گیرد. درنتیجه چندان جای تعجب نیست که

بازجویی از ماهاتیر محمد

ماهاتیر محمد، نخست‌وزیر سابق مالزی، در حال حاضر به دلیل تقاضای استعفای نخست‌وزیر فعلی مالزی در مقابل رسوایی فساد مالی دولتش تحت تحقیقات قرار دارد. او یکی از سرخست‌ترین منتقدان «نجیب رزاق»، نخست‌وزیر فعلی مالزی، است. (**رویترز**)

AFP

اعضای کابینه جدید کانادا مشخص شد

نه، به تبعیض

Euronews

محققان تأییدی حاکی از آن بود که جوامع بومی فقط چهار درصد جمعیت کانادا را تشکیل می‌دهند اما ۲۳درصد از زندانیان زندان فدرال کانادا همین بومی‌ها هستند. به گفته این مؤسسه، حاصل تحقیقات شاهدهی بر تبعیض بوده، چراکه زندانیان بومی به حبس‌هایی طولانی‌تر از غیربومیان محکوم شده‌اند و احتمال کمتری برای آزادی مشروط آنها وجود دارد. با وجود حضور حداکثری جوانان، نخست‌وزیر کانادا برخی از

وزیران هم از جوامع بومی هستند که برای اولین‌بار به بالاترین سطح قدرت سیاسی رسیده‌اند. زنان، مهاجران غیرسفیدپوست بومیان و معلولان تابه‌حال برای دفاع از منافع خود سخت تلاش کرده‌اند؛ تلاشی که اغلب بی‌حاصل و بدون موفقیت‌های چشمگیر بوده است. بومی‌های کانادا هنوز هم در زندان‌های این کشور حبس شده‌اند و جنایت‌ها علیه آنها در بیشتر موارد بدون مجازات باقی‌مانده. گزارش سال ۲۰۱۳ دفتر

عبدالفتاح السیسی، در نشست خبری مشترک روز پنجشنبه، ضمن ابراز خرسندی از دیدار با نخست‌وزیر بریتانیا و استقبال گرم مقامات لندن، اطمینان داد روابط دوجانبه دو کشور بیش‌ازپیش تقویت شده و می‌توان ازاین‌پس شاهد درک بهتر و تفاهمی جامع‌تر در قبال مسائل و دغدغه‌های مشترک منطقه‌ای از سوی رهبران دو کشور باشیم. رئیس‌جمهوری مصر همچنین در حالی دیدار با کامرون را نشان‌دهنده اراده سیاسی دو طرف برای تحقق آرمان‌های مردم دو کشور دانست و تأکید کرد مصر و انگلیس همکاری‌های خود را برای بازگشت وضعیت پروازها به روال طبیعی خود گسترش خواهند داد که نخست‌وزیر بریتانیا نیز بر لزوم همکاری‌های امنیتی مستمر با مقامات مصری برای مقابله با تروریسم و افراط‌گرایی روزافزون در منطقه تأکید کرد.

کامرون ضمن اشاره به آنکه بحران لیبی و تلاش برای مقابله با تروریسم و سیل مهاجران غیرقانونی از دیگر محورهای گفت‌وگوی او با السیسی بوده، با تأکید بر همکاری عمیق میان دو کشور و تلاش‌ها برای حل نگرانی‌ها در درباره امنیت فرودگاه‌ها و تضمین سلامت مسافران و ازسرگیری پروازها، بار دیگر اعلام کرد مقامات و کارشناسان امنیتی کشورش تقریباً بر این باورند سقوط هواپیمای روسی ناشی از انفجار بمبی در داخل هواپیما بوده است. دفتر کامرون نیز در حالی روز پنجشنبه از ازسرگیری پروازهای بریتانیایی از شرم‌الشیخ مصر به‌دنبال توافق‌هایی که با قاهره برای اتخاذ تدابیر امنیتی اضافی صورت‌گرفته، خبر داده بود که چندین شرکت هواپیمایی دولتی بریتانیا از روز گذشته با اعزام هواپیماهایی، عملیات بازگرداندن نزدیک به ۲۰ هزار شهروند آن کشور را که به دلیل تعلیق پروازها، در مصر بلاکلیف مانده بودند، آغاز کرده‌اند.

گزارش به شورای امنیت

استفان دی‌میسوتورا، **فرستاده سازمان ملل به سوریه**، که به‌تازگی سفری چند روزه به دمشق، واشنگتن و مسکو داشته و با مقامات این کشورها در باره بحران سوریه گفت‌وگو کرده است، سه‌شنبه گزارش مذاکرات خود را به شورای امنیت ارائه می‌دهد. (**ایسنا**)

AFP

اعضای قدیمی حزب لیبرال را هم در کابینه خود جای داده؛ کسانی مثل استفان دیون، رهبر سابق حزب، که با حکم تروود حالا وزیر امور خارجه است و دومینیک لوبلانک، مشاور نزدیک او، که رهبری دولت در مجلس عوام به او محول شده است. نخست‌وزیر جدید کانادا همچنین برای پایان دادن به بی‌توجهی‌های «استفان هارپر»، نخست‌وزیر پیشین، به تغییرات آب‌وهوایی، تغییر کلیدی در وزارتخانه محیط‌زیست ایجاد کرد و اسم این وزارتخانه را به وزارت تغییرات آب‌وهوایی تغییر داد. تروود و پسر «پیر الیوت تروود» یکی از با سابقه‌ترین و شناخته‌شده‌ترین نخست‌وزیران کاناداست اما تروودی پسر روز چهارشنبه و هنگام ادای سوگند گفت انعکاسی از میراث پدرش نخواهد بود: «افکار امروز من- معذرت می‌خواهم بابا- خیلی شبیه به او نیست، افکار من بیشتر شبیه بچه‌های خودم و بچه‌های سراسر کشور است که ما می‌خواهیم برای تضمین آینده آنها خیلی خیلی سخت کار کنیم». تغییرات و تحولات اخیر و کابینه متنوع «تروود» یک‌بار دیگر شهادت داد یک دهه حکومت «هارپر» محافظه‌کار و رهبری اسفناک او به‌راستی به پایان رسیده است؛ یک دهه سیاست‌های جنگ طلبانه با همکاری آمریکا، عمیق‌ترین بی‌عدالتی‌های اجتماعی، پشتیبانی از ماشین کشتار اسرائیل و تبعیض علیه اقلیت‌ها و مهاجران. بایان‌همه، هستند کسانی که این نگاه را خوشبینانه می‌دانند و بر این باورند او درنهایت اندکی بهتر از هارپر است. این منتقدان می‌گویند تعداد زنان کابینه او فقط سه نفر بیشتر از کابینه پیشین است و کمپین ضدریاضت اقتصادی او هم ساختگی و درنهایت برای سرمایه‌داران قابل انکا و اعتماد است.

رویداد

انتشار فهرست ۱۰۰ فرد قدرتمند جهان

پوتین، اول، اوپاما، سوم

● نشریه آمریکایی «فوربس» در فهرست قدرتمندترین افراد سال ۲۰۱۵ «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه را در صدر نشانند. در فهرست صد فرد قدرتمند جهان، پوتین در جایگاه نخست و پس از او «آنگلا مرکل» صدراعظم آلمان در جایگاه دوم و باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا در رده سوم قرار گرفته است. اوباما از سال ۲۰۰۹ که نخستین فهرست صد فرد قدرتمند جهان از سوی فوربس منتشر شد همواره در رده نخست یا دوم قرار داشته است و این نخستین بار است که رئیس‌جمهور آمریکا به رده سوم فهرست فوربس سقوط می‌کند. رده چهارم تا دهم فهرست امسال فوربس به ترتیب «یاپ فرانسیس» رهبر کاتولیک‌های جهان، «شی جن پینگ» رئیس‌جمهور چین، «بیل گیتس» مؤسس شرکت مایکروسافت، «جانت یلن» رئیس بانک مرکزی آمریکا، «دیوید کامرون» نخست‌وزیر بریتانیا، «نارندرا مودی» نخست‌وزیر هند و «لاری پیج» از مؤسسان شرکت گوگل قرار دارند. در این فهرست «ملک سلمان بن عبدالعزیز» پادشاه عربستان در رده یازدهم و «فرانسوا اولاند» رئیس‌جمهور فرانسه در جایگاه شانزدهم قرار دارد. «مارک زاکربرج» رئیس و بنیان‌گذار شرکت «فیس‌بوک» در رده یوزدهم و «بان‌کی‌مون» دبیر کل سازمان ملل متحد در رده چهارم قرار دارد. «عبدالفتاح سیسی» رئیس‌جمهور مصر و «اونگر بغدادی» رهبر گروه تروریستی «داعش» به ترتیب در رده‌های ۴۹ و ۵۷ این فهرست قرار گرفته‌اند.

استفاده تروریست‌ها از گاز خردل در سوریه

● سازمان منع استفاده از تسلیحات شیمیایی اعلام کرد در درگیری‌ها میان گروه تروریستی داعش و گروهی از مخالفان در استان حلب سوریه تروریست‌ها از گاز خردل استفاده کرده‌اند. به گزارش رویترز، در گزارش سازمان منع استفاده از تسلیحات شیمیایی آمده است، کارشناسان این سازمان در تحقیقات خود به این نتیجه رسیده‌اند در درگیری‌های ماه اوت میان تروریست‌های داعش و مخالفان مسلح در شهرک «مارع» در حلب از گاز خردل استفاده و یک نوزاد شیرخوار نیز به این دلیل کشته شده است. این گزارش نخستین تأیید رسمی استفاده از گاز خردل در سوریه از زمان موافقت دمشق با امحای سلاح‌های شیمیایی خود است.

معرفی نخست‌وزیر موقت رومانی

● «کلوس ایوهانیس»، رئیس‌جمهوری رومانی «سورین کامینو» وزیر آموزش این کشور را به عنوان نخست‌وزیر موقت منصوب کرد. این انتصاب پیش از مذاکرات با گروه‌های سیاسی درخصوص تشکیل دولت جدید صورت گرفته است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، پوتنا پس از آتش‌سوزی در یک کلوپ شبانه در بخارست که منجر به کشته‌شدن ۳۲ نفر و تظاهرات ده‌ها هزار نفر در خیابان که خواستار تغییر گسترده در دولت بودند، از سمت خود کناره‌گیری کرد. از سوی دیگر، حدود ۲۰ هزار معترض رومانیایی سومین روز از اعتراضات خود را در بخارست ادامه دادند و خواستار انحلال پارلمان و برگزاری انتخابات قانون‌گذاری زودهنگام شدند.

دیدار اوباما و نتانیاهو در واشنگتن

● مقام‌های بلندپایه دولت آمریکا اعلام کردند «بارک اوباما» رئیس‌جمهوری این کشور قصد دارد در جریان سفر نخست‌وزیر اسرائیل به واشنگتن در دوشنبه آینده مسائلی نظیر اجرای توافق هسته‌ای ایران، وضعیت سوریه و روابط این رژیم با فلسطین را مورد بحث قرار دهد. به گزارش «ایسنا» به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، مقام‌های دولت آمریکا اعلام کردند که باراک اوباما و بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل در دیداری که روز دوشنبه آینده در واشنگتن خواهند داشت، به دنبال بحث درخصوص وضعیت سوریه و علاوه بر آن اجرای توافق هسته‌ای ایران هستند. «بن رودس» معاون مشاور امنیت ملی کاخ سفید گفت: اوباما و نتانیاهو علاوه بر آن، درباره روابط اسرائیل با فلسطینی‌ها و وضعیت امنیتی در نوار غزه و کرانه باختری نیز تبادل نظر خواهند کرد.

تظاهرات مخالفان جنگ و فساد در سراسر جهان

● معترضان در سراسر جهان از جمله انگلیس و آمریکا در راستای فراخوان جهانی علیه فساد و جنگ، دست به تظاهرات زدند و در جریان اعتراضات هزاران نفر از این فعالان در شهر لندن دست‌کم ۵۰ نفر بازداشت و سه مأمور پلیس نیز مجروح شد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، روز پنجشنبه نزدیک به ۱۸ هزار فعال معترضی که نقاب به صورت داشتند، در شهر لندن در راستای یک گردهمایی جهانی مشهور به «راهپیمایی میلیونی نقابداران» علیه سانسور، فساد و جنگ تظاهرات کردند. پلیس انگلیس در بیانیه‌ای اعلام کرد: اکنون معترضان متفرق شده‌اند اما ۵۰ نفر دستگیر و سه افسر پلیس مجروح و بستری شدند و یک اسب و یک خودروی متعلق به پلیس نیز آسیب دیدند. تظاهرات مذکور یک تظاهرات سالانه است که از سال ۲۰۱۲ تاکنون در سراسر جهان برگزار می‌شود.